

WYMAGANIA EDUKACYJNE I SPOSOBY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ EDUKACYJNYCH Z HISTORII

**dla uczniów klas IV–VIII szkoły podstawowej
rok szkolny 2026/2027**

Wstęp

Wymagania edukacyjne określają zakres wiadomości i umiejętności ucznia wymaganych do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z historii. Zakres wymagań dostosowuje się do treści realizowanych w danej klasie, możliwości psychofizycznych ucznia oraz zaleceń zawartych w opiniach i orzeczeniach poradni psychologiczno-pedagogicznej. Wymagania mają charakter narastający – uczeń ubiegający się o ocenę wyższą powinien posiadać również wiadomości i umiejętności określone dla ocen niższych.

Ocena dopuszczająca

Uczeń:

- posiada podstawowe wiadomości i umiejętności niezbędne do dalszego zdobywania wiedzy historycznej;
- przy pomocy nauczyciela posługuje się najważniejszymi pojęciami i terminami historycznymi;
- rozpoznaje najważniejsze postacie i wydarzenia historyczne omawiane podczas lekcji;
- zna wybrane podstawowe daty oraz potrafi powiązać je z najważniejszymi wydarzeniami;
- z pomocą nauczyciela określa kolejność podstawowych wydarzeń historycznych;
- wskazuje na mapie najważniejsze miejsca, państwa, regiony lub obszary związane z omawianymi wydarzeniami;
- odróżnia przeszłość od współczesności oraz dostrzega podstawowe następstwo wydarzeń;
- rozpoznaje podstawowe rodzaje źródeł historycznych;
- odczytuje najprostsze informacje z tekstu źródłowego, ilustracji, mapy, osi czasu, tabeli lub wykresu;
- udziela krótkich odpowiedzi na proste pytania dotyczące omawianych zagadnień;
- z pomocą nauczyciela wskazuje pojedyncze przyczyny lub skutki wydarzeń historycznych;
- wykonuje proste zadania o niewielkim stopniu trudności, nawet jeżeli popełnia przy tym błędy;
- wykazuje podstawową orientację w realizowanym materiale pozwalającą na kontynuowanie nauki.

Ocena dostateczna

Uczeń:

- opanował podstawowe wiadomości i umiejętności określone w programie nauczania;
- poprawnie posługuje się podstawowymi pojęciami i terminami historycznymi;
- zna najważniejsze wydarzenia, postacie i daty oraz potrafi je ze sobą powiązać;
- samodzielnie umieszcza podstawowe wydarzenia na osi czasu i określa ich kolejność chronologiczną;
- wskazuje na mapie miejsca i obszary związane z omawianymi wydarzeniami historycznymi;

- opisuje przebieg najważniejszych wydarzeń w sposób uporządkowany;
- wskazuje podstawowe przyczyny i skutki wydarzeń oraz procesów historycznych;
- rozpoznaje i nazywa podstawowe rodzaje źródeł historycznych;
- wyszukuje wskazane informacje w tekście źródłowym, mapie, ilustracji, tabeli, wykresie lub innym materiale;
- dostrzega podstawowe związki między wydarzeniami;
- porównuje proste zjawiska, wydarzenia lub postacie historyczne według podanych kryteriów;
- formułuje krótką, samodzielną wypowiedź dotyczącą poznanych zagadnień;
- wykonuje typowe zadania wymagające zastosowania podstawowej wiedzy historycznej.

Ocena dobra

Uczeń:

- opanował większość wiadomości i umiejętności przewidzianych programem nauczania;
- swobodnie i poprawnie posługuje się poznaną terminologią historyczną;
- zna i rozumie znaczenie najważniejszych wydarzeń, postaci i procesów historycznych;
- sprawnie posługuje się chronologią oraz poprawnie umiejscawia wydarzenia w czasie;
- samodzielnie korzysta z mapy historycznej i odczytuje zawarte w niej informacje;
- wyjaśnia przyczyny, przebieg i skutki wydarzeń oraz procesów historycznych;
- dostrzega związki przyczynowo-skutkowe między wydarzeniami;
- charakteryzuje wydarzenia, postacie, epoki i procesy historyczne;
- porównuje wydarzenia, zjawiska, ustroje, społeczeństwa lub postacie historyczne i wskazuje podobieństwa oraz różnice;
- samodzielnie analizuje proste źródła historyczne i wyciąga z nich wnioski;
- wykorzystuje informacje pochodzące z różnych źródeł;
- odróżnia fakt historyczny od opinii na jego temat;
- formułuje logiczne i uporządkowane wypowiedzi ustne i pisemne;
- wykorzystuje posiadaną wiedzę do rozwiązywania typowych problemów i zadań historycznych;
- popełnia jedynie nieliczne błędy, które nie mają zasadniczego wpływu na poprawność wypowiedzi.

Ocena bardzo dobra

Uczeń:

- w bardzo dobrym stopniu opanował wiadomości i umiejętności przewidziane programem nauczania;
- sprawnie posługuje się terminologią historyczną oraz poprawnie stosuje ją w różnych sytuacjach;
- bardzo dobrze orientuje się w chronologii wydarzeń i potrafi umiejscawiać je w szerszym kontekście historycznym;
- samodzielnie analizuje mapy historyczne, źródła pisane, ikonograficzne, statystyczne i inne materiały;
- wyjaśnia złożone przyczyny i skutki wydarzeń oraz procesów historycznych;
- dostrzega zależności pomiędzy wydarzeniami zachodzącymi w różnych miejscach i okresach;
- analizuje i porównuje procesy oraz zjawiska historyczne;
- wskazuje ciągłość i zmiany zachodzące w życiu politycznym, społecznym, gospodarczym i kulturalnym;
- interpretuje źródła historyczne i formułuje na ich podstawie samodzielne wnioski;
- odróżnia informacje, fakty, opinie i oceny;
- dostrzega możliwość różnego interpretowania wydarzeń historycznych;
- samodzielnie dobiera argumenty potwierdzające formułowane wnioski;

- posługuje się wiedzą historyczną podczas rozwiązywania zadań problemowych;
- tworzy rozbudowane, logiczne i poprawne merytorycznie wypowiedzi;
- potrafi wykorzystać wiedzę dotyczącą wcześniejszych wydarzeń do wyjaśnienia późniejszych procesów historycznych.

Ocena celująca

Uczeń:

- w pełni i swobodnie posługuje się wiadomościami i umiejętnościami określonymi w programie nauczania;
- sprawnie łączy wiedzę dotyczącą różnych wydarzeń, epok i procesów historycznych;
- samodzielnie analizuje złożone problemy historyczne;
- dostrzega wieloaspektowość procesów i wydarzeń historycznych;
- wyjaśnia wydarzenia z uwzględnieniem ich szerszego kontekstu politycznego, społecznego, gospodarczego i kulturowego;
- sprawnie wykorzystuje chronologię i przestrzeń historyczną do wyjaśniania zachodzących procesów;
- samodzielnie analizuje, interpretuje i porównuje różnego rodzaju źródła historyczne;
- dokonuje krytycznej analizy informacji zawartych w źródłach oraz ocenia ich przydatność do poznania przeszłości;
- formułuje samodzielne wnioski, hipotezy i oceny dotyczące wydarzeń oraz procesów historycznych;
- uzasadnia swoje stanowisko, wykorzystując odpowiednio dobrane fakty i argumenty historyczne;
- dostrzega różne perspektywy i możliwe interpretacje wydarzeń historycznych;
- wykazuje umiejętność syntezy wiadomości pochodzących z różnych działów i okresów historycznych;
- samodzielnie rozwiązuje zadania problemowe wymagające wykorzystania wiedzy w nowych lub nietypowych sytuacjach;
- tworzy dojrzałe, logiczne i rozbudowane wypowiedzi, w których poprawnie wykorzystuje wiedzę historyczną;
- wykazuje szczególnie wysoki poziom samodzielności w pracy z materiałem historycznym i umiejętnie wykorzystuje zdobyte wiadomości do wyjaśniania złożonych zagadnień.

Postanowienia końcowe

1. Wymagania edukacyjne stosuje się odpowiednio do treści programowych realizowanych w danej klasie oraz zakresu nauczania historii.
2. Przy ustalaniu oceny uwzględnia się poziom opanowania wiadomości i umiejętności ucznia oraz jego postępy w odniesieniu do wymagań edukacyjnych.
3. Wymagania edukacyjne są dostosowywane do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia w przypadkach określonych w przepisach prawa oświatowego.
4. Szczegółowe zasady sprawdzania osiągnięć ucznia, poprawiania ocen, nieprzygotowania do zajęć oraz pozostałe zasady oceniania określa Kontrakt z historii oraz Statut Szkoły.
5. Uczniowie oraz ich rodzice są zapoznawani z wymaganiami edukacyjnymi na początku roku szkolnego.